

1959 MAJ 22

244

A falakkal együtt nőnek az emberek

Harminc nappal rövidebb idő alatt átadnak négyszáz lakást a 42-es
Építőipari Vállalat munkásai

Alig van pesti ember, aki legalább egyszer ne látta volna a városa új ékességét, a Nagy Lajos király úti, ma is épülő lakótelepet. Valóságos önálló város ez, pompás, napfényes lakásaival, tágas térségeivel. Megteremtésében jókora részük van a 42-es Építőipari Vállalat kőműveseinek, mérnökeinek, ácsainak. Sok épületét ők falazták, vakolták, nem kevésnél ma is ők nevesítik be az állványokat.

Troligarázs, iskola

S ugyancsak ők építenek most troligarázst, aztán szép iskolát a Kőbányai úton, egy elhanyagolt, régi tenispályára. Ők tatarozzák a Thököly úti és a Baross téri házakát; az Egyetemi-templom műemlék-épületét is rájuk bízta. A Kohó-és Gépipari Minisztérium tervező irodájának székházát a Vérmezőnél ők öltöztetik most fló kontósba. Győr megyében kilenc helyen tizenkét tehénistállót is építenek.

Nagy vállalat — Budapesten az építők között az egyik legnagyobb —, sok munka, sok ember. S ahány ember, annyi gond. Nemcsak mai gond, azt viszonylag könnyű kisebbiteni, megszüntetni, egy-egy munkabér-vita, jutalomelosztás, kisebb anyagihiány — lehet, s kell rajta segíteni. Gyors intézkedés, meggyőző szó, s vége a panaszoknak, megnyugszanak addig háborgó kedélyek.

Igen ám, de közben figyelmeztet a jövő is: ki rak házat, ki falaz gyárat nagy terveinknek megfelelően egy esztendő, tíz esztendő múlva? Erről kérdezem a vállalat vezetőit: hogyan néznek a jövő évek elé?

Mikor lesz Szilveszter?

Termelési eredményeket sorolnak, jogos büszkeséggel: az ellenforradalom óta egyfolytában élüzem a vállalatuk, s azóta volt náluk a Minisztertanács és a SZOT vándorzászlaja is. Nem csekély siker! S nagy visszhangra talált a márciusi párthatározat: élénk, eleven kongresszusi verseny indult. Előveszik az okosan szövegezett vállalat, munkásgyűléseken, üzemi tanácsulésen, termelési megbeszéléseken fogalmazták céljait. Olyasmi áll benne, hogy az idén mintegy négyszáz lakás átadási határidejét átlag harminc nappal idebb vették naptárjukban; ők a Szilvesztert — idei tervük befejező napját — már december 19-én akarják ünnepelni. Még ebben az évben átadnak a diákoknak egy új iskolát, s augusztusban, októberben felefele arányban a tsz-ek rendelkezésére bocsátják készen, hibátlanul a rájuk bízott épületeket.

Ház, iskola, gyári műhely, mind idő előtt készen lesz, felépül. De formálódnak-e közben az emberek is?

Néhány példás történet azt bizonyítja: igen.

Miért a fiatalok?

Ott az új troligarázs. Nem véletlen, hogy az arra villamo-

sozó utas csúpa fiatal kőművest lát azon az építkezésen falat rakni. Helyén még nem is olyan régen a múlt csúf öröksége volt, az Augustus-telep viskósora. Eltávolítását helyének megváltoztatását bízták a fiatalokra.

Lássák, s okuljanak. Hadd vessék össze magukban napjában akárhányszor: lám ezt építették ők a munkásoknak, s ezt az újat, a szépet mi. De azért is, hogy edződjenek, szakmai ismeretben gyarapodjanak az ifjak. Hozzák csak tehető alá a garázst, s legyenek rá büszkék, de addig is kóstolgaszák az igazi, nagy alkotó munka jó ízét.

Ezek után magam sem tartom véletlennek, amit hallok:

— Gyakori, hogy fiatal segéddek, akik itt, nálunk szabadultak fel, de elmentek másfelé szerencsét próbálni, visszajönnek. A mi vállalatunknál akarunk dolgozni.

Erős a törzs

Kérdezem: mi a legközelebbi, legfontosabb embernevelő céljuk? Egyhangú a felelet:

— Erősíteni a törzsgárdát!

Erre a törzsre nagyon büszkék. Számításaik szerint ide tartozik a vállalat dolgozóinak legalább a fele. A műszaki gárda színe-java saját nevelés.

S ebben ahogy gombolyodik a beszéd szála, valami egészen széles skálájú, sokoldalú gondoskodást látok kibontakozni. Elmondják Sipos Sándor történetét.

Fiatalságról van szó. Kőműves volt nem is olyan régen a vállalatnál. Úgyes, szorgalmas munkás: felfigyeltek rá. Biztatták, hogy tanuljon. Így indult el felfelé a beosztások létráján. Előbb idoméró lett, aztán elvégezte a technikumot, s ekkor egész építkezés irányítását bízták rá. Ebben az időben a Sipos-féle munkahely jó sokáig arról volt nevezetes, hogy a leggazdaságosabb, a legtermelékenyebb.

Sipos Sándor most pártiskolán van. Ismét tanul. Eddig az volt a dolga, hogy megtanulja az építőmunka módszereit. Most az, hogy világosan felismerje az alkotás célját. Vagyis Sipos Sándorból, az egykori kőművesből mesterségét sokoldalúan értő, széles távlatokban gondolkodó szakember lesz.

Tíz „anléger” elindul

De — s ez a legjobb — Sipos Sándor története nem egy eset, afféle ünnepi beszédekbe illő példa. Mert küldenek innen — a vállalat diákjaként — volt kőművest az idej őszön egyetemre is. S míg ő elindul a magasabbik fokon, lentebb már jönnek utána az újak: tíz kőművest most osztottak be kifizetőnek. Ez az első lépés a műszaki munkában, a kifizető a művezető első segítőtárs a jobb keze. Lehet, hogy a tizből egykettő nem válik be. Az sem lehetetlen, hogy megint egyket-

tő megmarad mindvégig „anlégernek”. De a többi tovább jut, messzebb látó ember lesz.

S akárki elhitheti: ez legalább annyira fontos, mint az, hogy most tíz nappal rövidebb idő alatt tatarozzák a Thököly úti házakat.

Mert: ez csak a jelen. De amaz már a jövő.

Lantos László